

**Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
факультет історії і права
кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права
імені професора О.І. Процевського
кафедра державно-правових дисциплін,
кримінального права і процесу**

**Круглий стіл
до Дня юриста та
220-ї річниці з дня заснування університету
*«Права та основоположні свободи
людини у контексті євроінтеграції
України»***

08 жовтня 2024 року

Харків

Осадько О.О.	
Дискурс соціальних і безпекових ризиків мобілізації засуджених	58
Лукас А.	
Довіра до суду, справедливість і права людини в контексті євроінтеграційних процесів України	60
Циркуненко О.В.	
Використання посібника compass. manual for human rights education with young people в реалізації освітніх програм, галузь знань: право	63
Булава Р.А.	
Реалізації права на працю в умовах євроінтеграції України через призму принципу заборони примусової праці.....	65
Гресь А.В.	
Правові аспекти визнання дітей потерпілими від домашнього насильства	69
Журавльов М.С.	
Проблемні питання притягнення військовослужбовців до кримінальної відповідальності.....	72
Завадський А.А.	
Рамкова конвенція Ради Європи про штучний інтелект, права людини, демократію та верховенство права. Можливості для України	75
Кириленко Б.І.	
Соціальний захист населення в умовах воєнного стану, курсу України на євроінтеграцію: виклики сьогодення.....	79
Кириленко П.В.	
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників: актуальні проблеми правового регулювання в умовах режиму воєнного стану.....	83
Куля В.С.	
Проблемні аспекти практики розгляду справ про переміщення та звільнення військовослужбовців ЗСУ в умовах воєнного стану і дотримання принципів та завдань адміністративного судочинства	85
Лавроненко А.В.	
Окремі аспекти призначення покарання за самовільне залишення військової частини	89
Лиманський П.П.	
Порядок запровадження дистанційної роботи для науково-педагогічних працівників як елемент функціонування механізму гідної праці.....	90
Мамай В.А.	
Відшкодування моральної шкоди як гарантія дотримання прав, свобод та інтересів працівника.....	93
Маслов Д.М.	
Встановлення юридичних фактів поліцейським як необхідний етап для відкриття адміністративно-деліктної справи.....	96
Ністор М.А.	
Проблема військового обліку гіг-спеціаліста в контексті правової природи гіг-контракту	100
Новіченко Н.В.	
Окремі питання транспонування положень acquis ЄС щодо віктимізації - засобів захисту найманих працівників від звільнення чи іншого несприятливого ставлення роботодавця.....	104

влади та наявністю корупції, але й суто організаційними умовами існування судів (зокрема, забезпеченістю висококваліфікованими кадрами). Відповідно, це накладає певні зобов'язання на українську владну систему по завершенню проведення судової реформи, початої ще у 2014 році. Це особливо важливо, оскільки успіх цього процесу є одним із визначальних факторів у досягненні євроінтеграційних цілей.

Таким чином, в процесі досягнення європейських стандартів у сфері права цілком очевидно є необхідність потреби підвищення довіри до судової системи України. Але це, у свою чергу, можливе лише внаслідок завершення судової реформи. Ефективність і справедливість судових рішень в такому випадку стане основою забезпечення прав і свобод громадян, а відтак і підвищення довіри до судової системи в цілому.

Список використаних джерел

1. Довіра до судової влади залишається низькою, за винятком ВАКС, а правоохоронці проводили обшуки без санкції суду – Звіт Держдепу США щодо України. URL: <https://sud.ua/uk/news/publication/298997-doverie-k-sudebnoy-vlasti-ostaetsya-nizkim-za-isklyucheniem-vaks-a-pravookhraniteli-provodili-obyski-bez-sanktsii-suda-otchet-gosdepa-ssha-po-ukraine>

2. Європейська конвенція з прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004?find=1&text=справедлив#w1

3. Константінова Н. 95% скарг до ЄСПЛ від українців стосуються невиконання судових рішень. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/devianosto-piat-vidsotkiv-skarg-do-yevrosudu-vid-ukrainsiv-stosuyutsia-nevykonannia-sudovyh-rishen/30962110.html>

4. У 2023 році ЄСПЛ постановив 130 рішень у справах проти України: про що ці справи. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/-u-2023-roci-espl-postanoviv-130-rishen-u-spravah-proti-ukrayini-pro-shcho-ci-spravi.html>

УДК 354.1

<https://orcid.org/0000-0001-9166-3472>

Циркуненко Олена Валеріївна,

старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
і трудового права імені професора О. О. Процевського Харківського
національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
faculty-law@hnpu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ПОСІБНИКА COMPASS. MANUAL FOR HUMAN RIGHTS EDUCATION WITH YOUNG PEOPLE В РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: ПРАВО

Сучасні реалії організації освітнього процесу, апріорно, передбачають системну роботу з правової освіти молоді. Маємо цілу низку прикладів потужної імплементації нормативно-правових актів щодо прав людини. У

Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди напрацьовано системні рішення як на рівні загальноуніверситетського правоосвітнього супроводу усіх елементів освітнього процесу, так і локально. Розглянемо на прикладі діяльності факультету історії і права, декан – доктор педагогічних наук, професор Л.Д. Зеленська [1]. На факультеті історії і права реалізуються освітні програми, галузь знань: «Право» для усіх трьох рівнів вищої освіти. Повний цикл фахової підготовки висуває амбітні цілі і вимоги до якості освіти, і у тому числі, передбачає системну роботу з правоосвіти, правопросвіти щодо прав людини [2]. Місія і візія університету зобов'язує усіх учасників освітнього процесу на факультеті спрямовувати свою роботу і підвищення кваліфікації на набуття навичок виступати мотиватором правомірної поведінки кожного учасника освітнього процесу, який перебуває у полі педагогічного впливу під час опанування освітньої програми. Значущою є динаміка рівня сформованості компетентностей, необхідних для розвитку правової культури учасників освітнього процесу, в усіх представників робочих груп і груп реалізації освітньої програми. Наближеність Харкова до кордонів з державою-агресором і ризику, посилені складною безпековою ситуацією у місті, актуалізують доцільність системної роботи й у напрямі дослідження, попередження і профілактики криміногенних чинників соціалізації підлітків молоді в період воєнного стану інструментами, які широко апробовані у діяльності юридичної клініки, багаторічним досвідом співпраці з правозахисними організаціями і академічними спільнотами, до якої залучаються і здобувачі вищої освіти у межах соціально зорієнтованих проєктів.

Для попередження правового нігілізму, покращення якості практик формування правосвідомості здобувачів вищої освіти, які опановують освітні програми у галузі знань: «Право», цінним є набуття досвіду оцінки закону з позицій справедливості, прав людини. Цьому присвячено конструктивні практики студентських наукових і громадських спільнот, системи кураторства. Базовим елементом правової культури, як відомо, є система позитивних проявів правової дійсності, що концентрує в собі досягнення юридичної науки і практики. Як внутрішня духовна сторона правової системи, правова культура пронизує правовідносини, законність і правопорядок, правотворчу, правозастосовну та інші види правової діяльності [3]. Для такого комплексного бачення важливі регулярні міждисциплінарні практики формування правової обізнаності здобувачів вищої освіти, поступального прогресування їх правосвідомості і, врешті-решт, правової культури. Цікаві підходи за технологією «рівний рівному» презентовано у посібнику з освіти з прав людини за участю молоді, видавництва Ради Європи, видання українською мовою – видавництво «Право» [4]. Зміст і будова посібника виконана таким чином, що є змога досягнути і на рівні критичного аналізу національні, європейські цінності, проаналізувати з використанням генетичного підходу правову спадщину

минулого і актуальні доктринального значення концепти сьогодення для забезпечення ефективного функціонування правової системи і створення непохитного правопорядку, зокрема «Розділ 2. Практичні вправи та методи, які використовуються в освіті з прав людини» [3]. Не менш вартісним для здобувачів, які опановують освітні програми за галуззю знань «Право» саме у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди є оцінка поведінки, рівня розвитку законодавства, стану законності і правопорядку відповідно до норм права держави і європейських стандартів «Розділ 5. Додаткова інформація щодо основних питань з прав людини», «Додатки. Вибрані міжнародні інструменти з прав людини» [3]. Самостійне практикування з вивчення цього посібника, інших подібних видань сприяє розвитку правового мислення, яке є синтезуючим елементом культури кожного громадянина своєї держави, і громадянина світу як глобалістичної перспективи.

Список використаних джерел

1. Факультет історії і права у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди. (2024). URL : <http://hnpu.edu.ua/uk/division/fakultet-istoriyi-i-prava> **2.** Центр забезпечення якості освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. (2024). URL : <http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy> **3.** Правосвідомість і правова культура як базові чинники державотворчого процесу в Україні : монографія. Л. М. Герасіна, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін. Харків : Право, 2009. 352 с. **4.** Compass. Manual for human rights education with young people (2020). URL : <https://www.coe.int/en/web/compass> 4.

УДК 349.2

Orcid 0009-0007-8002-5281

Булава Роман Анатолійович,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
ОНП «Право», Спеціальність 081 Право
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРИНЦИПУ ЗАБОРОНИ ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ

Право на працю є невід’ємним правом людини, а держава відповідальною щодо реалізації цього права. Право на працю знаходиться в центрі уваги науки трудового права як одне з найважливіших соціально-економічних прав, оскільки з правом на працю пов’язані всі інші права та обов’язки працівника. Заборону примусової праці в Україні встановлено на